

Zemkopības ministrija

Zināšanās balstīta bioekonomika

Kristīne Sirmā

Zemkopības ministrijas Lauksaimniecības departaments
Lauksaimniecības ilgtspējīgas attīstības nodaļa

Zemkopības ministrija

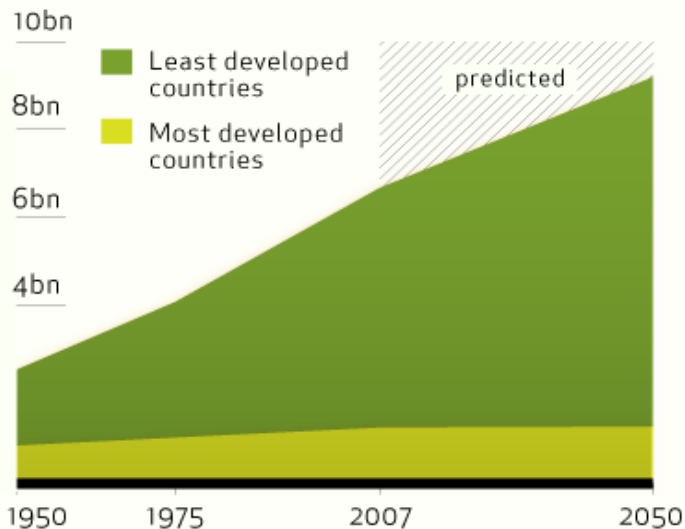
Kas ir bioekonomika?

Atjaunojamo bioloģisko resursu (no zemes un ūdens) izmantošana...

...lai ražotu pārtiku, bioresursos balstītus produktus, materiālus un enerģiju

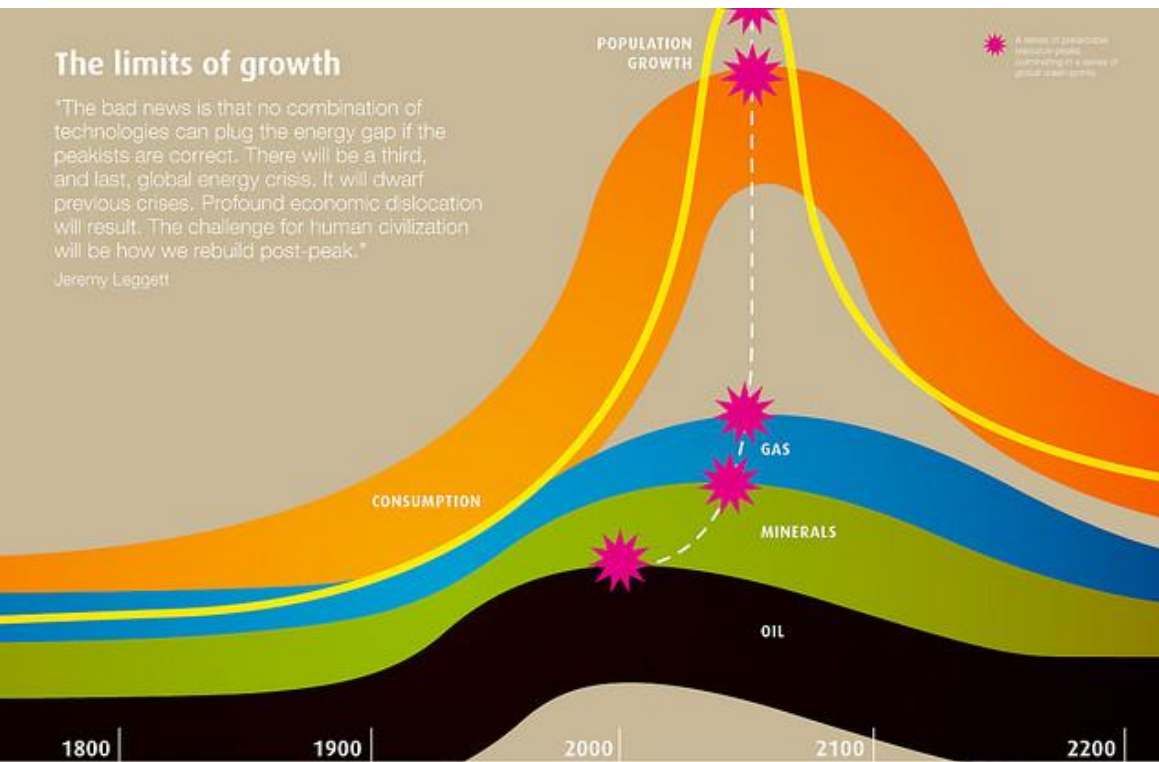
Tendences pasaulē...

- Pēc FAO prognozēm pasaules iedzīvotāju skaits 2050. gadā sasniegs 9 miljardus
- Fosilo resursu izsīks līdz 21. gs. beigām

The limits of growth

"The bad news is that no combination of technologies can plug the energy gap if the peakists are correct. There will be a third, and last, global energy crisis. It will dwarf previous crises. Profound economic dislocation will result. The challenge for human civilization will be how we rebuild post-peak."

Jeremy Leggett

Zemkopības ministrija

Bioekonomikas attīstības potenciāls Latvijā

Baltijas reģions (agroklimatiskie apstākļi) ir piemērots atjaunojamo bioloģisko resursu ražošanai:

- Lauksaimniecības zemes platība uz vienu iedzīvotāju (2. vieta ES)
- 4. mežainākā valsts ES – mežainums 52 %
- Baltijas jūras un iekšzemes ūdeņu potenciāls

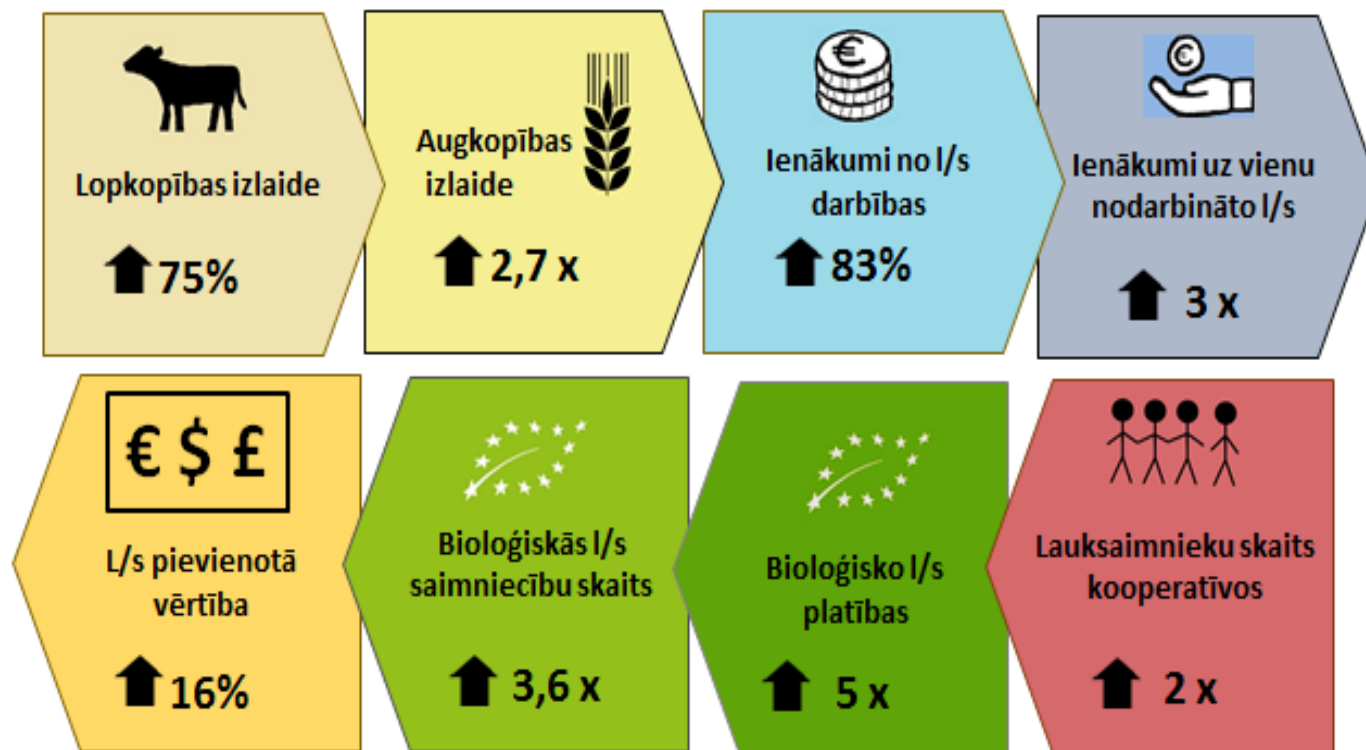
Bioekonomikas iespējas Latvijā – uzlabot un attīstīt:

- bioresursu primāro ražošanu, tostarp zemes racionālu izmantošanu
- bioresursu pārstrādi, tostarp aizvietojošot fosilos resursus
- bioresursos balstītus pakalpojumus

Zemkopības ministrija

Lauksaimniecības attīstība 2015.gadā kopš 2004.gada

Zemkopības ministrija

Ilgospējīgas bioekonomikas pamatprincipi (SCAR):

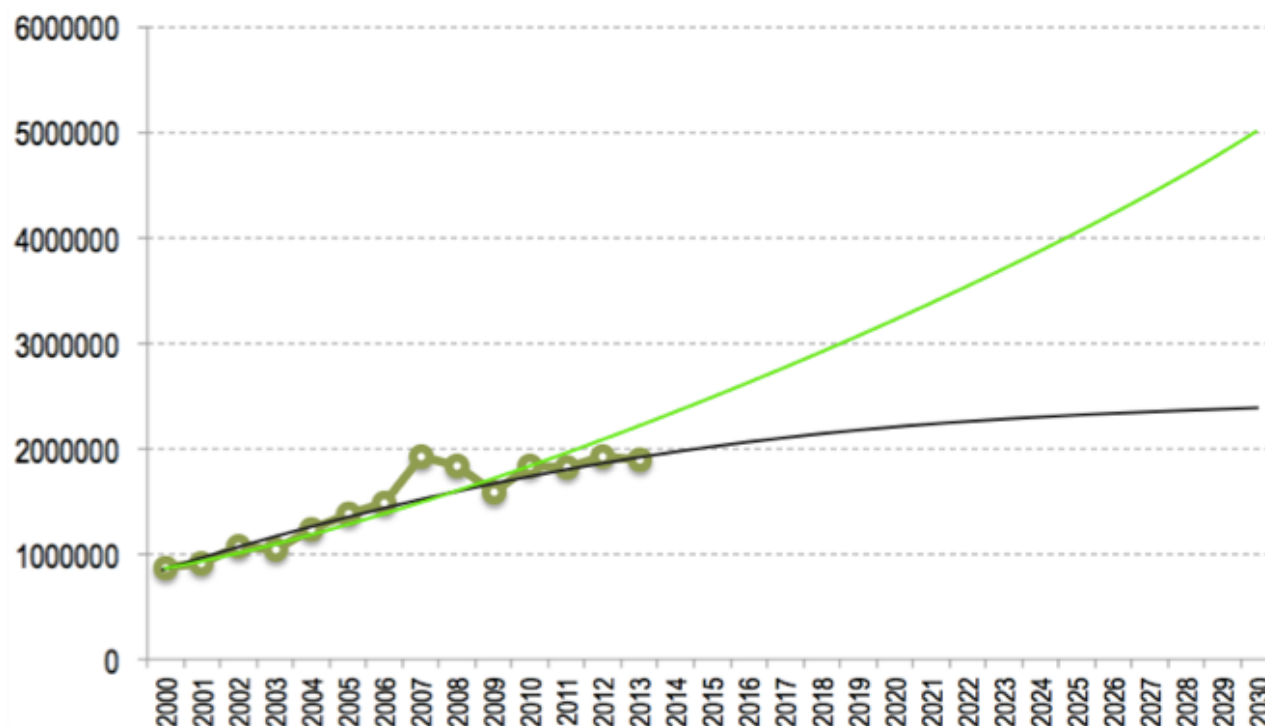
- Primārs ir pārtikas nodrošinājums
- Ilgtspējīgas ražas: resursu un to patēriņa līdzsvars
- Kaskādes principa ievērošana
- Aprites ekonomikas pieeja
- Dažādošana: veicināt iegūtās produkcijas dažādošanu

Zemkopības ministrija

Bioekonomikas stratēģijas mērķis:

Bioekonomikas nozaru pievienotā vērtība Latvijā sasniedz EUR 5 miljardus 2030. gadā

Zemkopības ministrija

IZAICINĀJUMI UN IESPĒJAS

- Pieejamās biomasas pilnīga izmantošana un zemes efektīva izmantošana
- Lauku teritoriju dzīvotspēja, nodarbinātība
- Augstas pievienotās vērtības produktu radīšana

RĪCĪBA

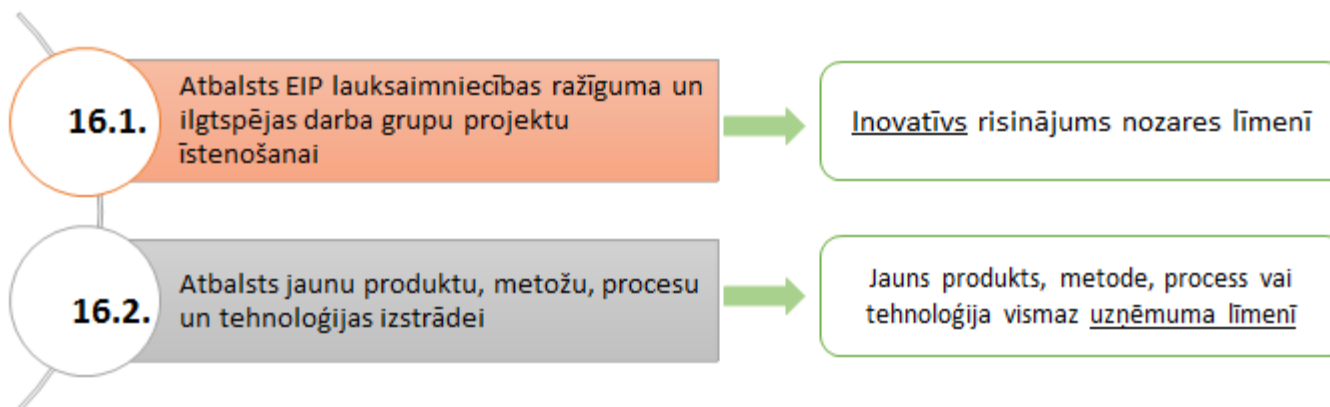
- Sadarbības tīklu, klasteru veidošana starp reģioniem
- Labās prakses pārņemšana
- Esošo instrumentu izmantošana (ES fondi)
- Teritorijas plānošana – ilgtspējīga, racionāla
- Viedā specializācija
- Jaunu vērtības ķēžu izveide, virzība uz izcilību un izaugsmi
- Publiskā iepirkuma izmantošana inovatīviem bioresursos balstītiem risinājumiem

Zemkopības ministrija

Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.- 2020.gadam M16 pasākums - Sadarbība

Pasākuma mērķis - Veicināt sadarbību starp lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un lauksaimniecības produktu (izņemot zivsaimniecības produktu) pārstrādes nozarē iesaistītajiem konkrētu mērķu sasniegšanai, izstrādājot jaunus produktus, procesus, tehnoloģijas un metodes šajās nozarēs.

Zemkopības ministrija

Kādas prioritātes tiek virzītas M16 pasākuma – Sadarbība ietvaros?

Prioritāte

Ekonomiski dzīvotspējīgu lauksaimniecības un mežsaimniecības ražošanas sistēmu attīstība ievērojot ilgtspējas principus

Lauksaimniecības un mežsaimniecības resursu saglabāšana un efektivitāte (piemēram, samazinot siltumnīcefekta gāzu emisijas (SEG), palielinot energoefektivitāti, precīzo tehnoloģiju, bezatlikuma tehnoloģiju ieviešana, samazinot mēslošanas līdzekļu un pesticīdu lietošanu, veicinot oglekļa uzglabāšanu un CO₂ piesaisti)

Pilna cikla ražošanas nodrošināšana, sākot ar primāro lauksaimniecības produktu ražotāju līdz gatavās produkcijas pārstrādātājam, sadarbības ietvaros rodot kompleksu, ilgtspējīgu risinājumu, kas skar gan primāro ražotāju, gan pārstrādātāju

Lauksaimniecības produkcijas pievienotās vērtības radīšana vietējai izejvielai

Ekonomisko rādītāju uzlabošana lauku saimniecībās vai lauksaimniecības produktu pārstrādes uzņēmumos, privāto mežu apsaimniekošanā, ievērojot ilgtspējības principus

Pārtikas īso piegāžu ķēžu stiprināšana, veicinot sadarbību starp vietējiem ražotājiem, kā rezultātā tiek samazināts attālums starp ražotāju un patērētāju, starpnieku skaits, tiek veicināta tiešā iegāde no pārtikas ražotāja

Zemkopības ministrija